

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remiss: Förslag om mål för en effektiv energianvändning

Sammanfattning

Region Jönköpings län är positiv till regeringens ambition att utveckla ett mål som stärker ett effektivt, robust och långsiktigt hållbart energisystem. Det föreslagna målet lyfter viktiga aspekter såsom god hushållning, flexibilitet, lagring och utjämning av effekttoppar.

Samtidigt bedömer Region Jönköpings län att vissa delar av målets utformning behöver förtydligas för att skapa tydlighet och funktionalitet i det regionala och lokala omställningsarbetet. Detta gäller särskilt robusthet, systemeffektivitet, indikatorernas utformning, kopplingen till EU:s krav samt möjligheten att använda målet i regional och kommunal planering.

Synpunkter på förslaget

Region Jönköpings län välkomnar möjligheten att lämna yttrande över promemorian *Förslag om mål för en effektiv energianvändning*.

1. Robusthet och systemeffektivitet bör tydliggöras i målets inriktning

Energisystemets robusthet är en grundläggande förutsättning för samhällsutvecklingen i elunderskottsregioner som Jönköpings län. Ett nationellt mål för effektiv energianvändning bör tydligare återspegla hur energieffektivisering, flexibilitet, lagring, lokal produktion och nätkapacitet tillsammans bidrar till ett robust energisystem.

2. Flexibilitet på både användar- och produktionssidan är viktig för omställningen

Energieffektivisering, styrbar elanvändning och produktionsflexibilitet är centrala verktyg för att hantera effektutmaningar och kapacitetsbrister. Dessa åtgärder är särskilt viktiga under omställningsperioden innan större volymer ny elproduktion tillkommer.

3. Målet behöver vara tillämbart i regional och kommunal planering

Region Jönköpings län arbetar med regional strategisk planering och i dialog med kommunerna kring energiplanering och lokala förutsättningar för energiproduktion. För att målet ska bli ett praktiskt användbart styrmedel behöver det utformas så att det ger stöd i dessa planeringsprocesser, där energiförsörjning, markanvändning, infrastruktur och näringslivets behov integreras.

4. Indikatorer bör spegla flera dimensioner av energisystemet

Region Jönköpings län ser positivt på att Energimyndigheten ges i uppdrag att ta fram indikatorer för uppföljning. För att ge relevans och användbarhet regionalt bör indikatorerna omfatta både slutanvänd energi, flexibilitet, effektutnyttjande, kapacitetsbehov och mått kopplade till ekonomisk utveckling. En bred indikatoruppsättning stödjer omställningsarbetet bättre än ett enskilt mått.

5. Regionala systemanalyser utgör viktiga beslutsunderlag

Regionala analyser, såsom VGR Analys 2025:41 om Västra Götalands framtida energisystem, visar värdet av systemanalyser i att identifiera robusta och kostnadseffektiva lösningar. Jönköpings län har liknande behov av kombinationer av energieffektivisering, flexibilitet och lokal produktion. Region Jönköpings län avser att stödja utvecklingen av regionala kunskapsunderlag för långsiktig energiplanering.

6. Målet behöver harmonisera med EU:s krav och styrsignaler

EU:s energieffektiviseringsdirektiv och andra relevanta regelverk ställer krav på åtgärder för energieffektivisering, flexibilitet och minskad energianvändning. Eftersom energiomställningen i stor utsträckning genomförs av näringslivet, och samtidigt planeras och samordnas genom kommunernas och regionens arbete, är det viktigt att det nationella målet harmoniserar med EU:s krav och ger tydlig styrning genom hela kedjan.

7. Ö-drift och lokal resiliens bör kunna stödjas av målets utformning

Flera kommunala energibolag utvecklar förmågan till ö-drift som ett sätt att stärka robusthet, krisberedskap och effektiv användning av lokal energiproduktion. Detta knyter samman energieffektivisering, flexibilitet, lagring och lokal produktion i praktiken. Region Jönköpings län bedömer att det nationella målet bör utformas så att sådana initiativ inte motverkas, utan tvärtom uppmuntras där de stärker lokal och regional resiliens.

Rachel De Basso
Regionstyrelsens ordförande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Rachel De Basso

Date: 2025-12-18 17:47:22

BankID refno: 019b325b-c1e8-7838-a1de-93c7fa9a85b6

Ordförande: Rachel De Basso